

[Sundhedsministeren]

re under udvalgsarbejdet, men jeg vil gerne sige, at når vi netop i dette spørgsmål er meget kede af at få skilt laboratorieopgaver og kontrolfunktion ad, er det, fordi det, uden at man også har kapacitet på laboratorieområdet, og uden at man selv udfører sin laboratorieopgave, næppe bliver muligt for kontrolenhederne på en forsvarlig måde at udøve den kontrolfunktion, som vi jo alle er enige om i sidste ende skal ligge hos den offentlige myndighed. Jeg synes ikke, der er nogen grund til, at vi skulle eksperimentere med kvaliteten af den kontrol, der nu engang skal udføres, og derfor må jeg holde fast i, at det på dette område er uhensigtsmæssigt at foretage en udlicitering.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold) Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 203:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning m.v. (Ophævelse af frigørelses- og afståelsesafgiftsfondene).

Af miljøministeren (Svend Auken).
(Fremsat 24/2 93).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling**Peter Christensen (S):**

Lovforslaget er en følge af den tidligere regeringens aftale med Amtsrådsforeningen om amternes økonomi for årene 1992-94. Formålet med lovforslaget er at ophæve de amtskommunale fonde for frigørelses- og afståelsesafgift, der svarer til den ophævelse, vi havde af de primære kommunale fonde i 1981. Det var de fonde, vi i kommunerne kaldte cigarkassesystemet.

Lovforslaget vil give en forbedring af amtskommunernes likviditet, og midlerne kan anvendes til amtskommunale formål. Amtskommunerne vil stadig væk have mulighed for på tilsvarende vilkår at yde lån til de parter, der ifølge den nugældende lov var berettiget til at optage lån.

Hvis lån ydes, vil lånet blive udbetalt kontant til pari, men rentesatsen vil blive ændret fra diskontoen + 1 til markedsrenten.

Ultimo 1991 henstod der i alt 1,27 mia. kr. i fondene. Heraf er de 947,6 mio. kr. udlånt til kommuner m.v. De likvide midler var primo 1992 opgjort til ca. 205 mio. kr., og i 1993 forventes indkomne renter og afdrag til amtskommunerne på ca. 120 mio. kr.

Socialdemokratiet kan støtte ministerens lovforslag og kan anbefale, at det får en hurtig og velvillig behandling.

Jens Jørgensen (KF):

Der er jo noget historie i dette lovforslag – en bestemt, skal vi sige, del af dansk politisk historie tilbage til 1960'erne, hvor man i 1969 indfører denne såkaldte frigørelses- og afståelsesafgift. Man får lavet nogle fonde, halvdelen til kommunerne, halvdelen til amterne, og i 1981 nåede man, som den forrige ordfører lige nævnte det, frem til, at den del, der skulle ligge i kommunekasserne – cigarkasserne, som det blev kaldt – var tiden nok rendt fra. Og det er jo egentlig også den konklusion, man har draget på en række forhandlinger mellem den forhenværende regering og Amtsrådsforeningen – forhandlinger, som blev afsluttet med en flerårsaftale tilbage i juni 1991.

Det betyder, som det er blevet nævnt, en forbedring af amternes likviditet. Amterne kan altså bruge pengene. Og ser man på, hvad de kan bruge dem til, må jeg sige, at det er rart at kunne se i lovforslaget og i bemærkningerne dertil, at man kan yde bidrag til selskaber, til forsyningsvirksomheder, til de aktiviteter, der allerede i dag finansieres via fondsmidlerne, og det viser sig, hvis man går dybere ned i materialet, at det oven i købet er på tilsvarende vilkår.

Som bilag til lovforslaget er der en udmærket bekendtgørelse, hvor man kan læse, hvad der ligger i disse her lidt pænere udtryk som »etablering af anlæg og bygninger«, »tekniske hovedanlæg«, »rådgivningscentre«, »produkt-

[Jens Jørgensen]

udviklingscentre«, »erhvervsrettet undervisningsvirksomhed« og tilsvarende gode stikord.

Jeg skal derfor på Det Konservative Folkepartis vegne sige, at vi tilslutter os lovforslaget og dets intentioner. Vi tror, det er rigtigt, fornuftigt og gennearbejdet både af den nuværende og den forrige regering. Vi giver den cadeau, der skal til, og vi skal love hurtig og velvillig udvalgsbehandling.

Hanne Severinsen (V):

Vi kan støtte lovforslaget. Det bygger på det forlig, som den daværende regering lavede med Amtsrådsforeningen, og vi er glade for, at regeringen vedstår den aftale. Vi tror, det er en god idé, at man holder op med cigarkasseprincippet og har så meget tillid til amtsrådene, at man siger, de lige så godt selv kan disponere over pengene, uden at de nødvendigvis skal ligge i en bestemt fond.

Vi vil altså gerne bebude, at vi er med på en hurtig behandling af sagen med henblik på at få den vedtaget.

Pelle Voigt (SF):

SF kan slutte sig til rækken af de partier, der synes, at dette forslag er en fornuftig opfølgning af tidligere aftaler og af tidligere lovgivning. Vi ser ikke nogen mening i at opretholde disse fonde, som der ikke længere sker indbetalinger til. Vi har fuld tillid til, at amterne vil kunne administrere det i overensstemmelse med lovens principper uden en særlig fondsdannelse, og vi skal derfor også opfordre til, at lovforslaget får en positiv og hurtig behandling.

Aage Brusgaard (FP):

Lovforslaget drejer sig om en aftale, der er indgået mellem den tidligere regering og Amtsrådsforeningen. Og det vil sige, at når den nye regering overtager den aftale, er der et klart flertal i Folketinget.

Det, den ene milliard kroner må bruges til, står i bemærkningerne. Det er til de aktiviteter, som fonden normalt plejer at bruge pengene til, og det er Fremskridtspartiet altså modstander af. Vi ville hellere have, at de 1,1 milliard kroner blev brugt til skattelettelser.

Noget af det, vi er lidt bange for, er det, der står i § 10, stk. 1, nr. 1. Altså pengene kan bruges som lån til finansiering af, at en kommu-

nalbestyrelse overtager en fast ejendom. Vi er bange for, at det vil blive gjort i for mange tilfælde. Vi mener ikke, det offentlige skal eje flere ejendomme end allerhøjst nødvendigt.

I § 10, stk. 1, nr. 2, tales der om »... etablering af anlæg, bygninger og andre foranstaltninger ...«. I stk. 2 står der, at der kan ydes lån til kommuner og fælleskommunale selskaber samt private virksomheder. I alle tilfælde skal kommunerne stå som garanti for lånet.

Vi frygter, at det vil øge den fælleskommunale erhvervelse, og det er vi imod. Vi mener, at så mange ting som muligt fortsat skal hvile i privat regi.

Vi er således nok mest tilbøjelige til at ville sige nej til selve lovforslaget simpelt hen af principielle grunde. Selvfølgelig kan vi godt se, at formålet bare er en videreførelse, men vi så hellere, at den knap ene milliard kroner, som er lånt ud til disse foranstaltninger, når de er afdraget og kommet tilbage, tilfaldt statskassen, som så kunne nedbringe sin gæld.

Selv om man flytter en milliard kroner fra én kasse til en anden, bliver de jo stående, og formålet er stadig væk at yde lån til fælleskommunale anlæg, og det er vi imod. Derfor vil jeg tro, at vi er mest tilbøjelige til at stemme nej, når sagen kommer så langt, at vi skal stemme.

Svend Aage Jensen (CD):

Centrum-Demokraterne tilslutter sig lovforslaget om ophævelse af frigørelses- og afståelsesafgiftsfondene i amtskommunerne, således at fondenes midler herefter frit kan anvendes af disse, henholdsvis Frederiksberg og Københavns Kommuner.

Lovændringen vil forøge amtskommunernes likviditet, hvilket for en del af disse nok kan være hensigtsmæssigt.

Endvidere har vi bemærket, at fondsmidlerne kan anvendes som lån til de samme primærkommuner, som fondene kan i dag.

Endelig bliver den gældende bestemmelse i frikommuneloven om lån og tilskud til den sønderjyske jordfond fra frigørelses- og afståelsesafgiftsfondene i Sønderjyllands Amtskommune overflødig.

Som sagt indledningsvis tilslutter CD sig forslaget og vil medvirke til en hurtig udvalgsbehandling.

Vibeke Grønбæk (RV):

[Vibeke Grønbæk]

Da lovforslaget er en del af udmøntningen af den flerårige aftale mellem den daværende regering og Amtsrådsforeningen vedrørende amternes økonomi, kan Det Radikale Venstre også anbefale forslaget, der jo har til hensigt at ophæve de såkaldte frigørelses- og afståelsesafgiftsfonde. Det må jo også i lyset af amternes trange økonomiske vilkår ses som et positivt initiativ, hvortil kommer det historiske perspektiv i det, at de nu kan få forbedret deres likviditet en anelse, samt at primærkommunerne også vil kunne nyde godt af dette forslag. Derfor kan man her sige, at når det regner på præsten, drypper det på degnen, og jeg tror, at der er brug for sådan nogle dryp i disse år.

Det Radikale Venstre kan således støtte forslaget og anbefale, at det får en hurtig og velvillig behandling.

Glønborg (KRF):

Alle de positive argumenter, jeg kunne finde for at gå ind for dette forslag, er allerede fremført af tidligere ordførere, så jeg slipper meget nemt om ved det med at sige, at også Kristeligt Folkeparti tilslutter sig.

Miljøministeren (Svend Auken):

Det er ikke den vanskeligste parlamentariske udfordring, jeg har været stillet over for i min tid her i Folketinget at svare ordførerne på deres indlæg til dette forslag.

Jeg skal indskrænke mig til at sige tak for de mange positive tilkendegivelser og håbe på, at vi hurtigt kan gøre lovforslaget færdigt i Miljøudvalget og få det frem til vedtagelse.

Der er ingen tvivl om, at amterne har en nok så anstrengt økonomi og har brug for at få disse penge til deres rådighed. Jeg skal kun understrege en enkelt ting, som jeg tror det er vigtigt at holde sig for øje, og det er, at amterne er frit stillede med hensyn til, hvordan de vil anvende disse penge. De kan, som flere ordførere har været inde på det, i overensstemmelse med de hidtidige regler låne pengene ud til forskellige planlægningsformål til primærkommunerne, eller de kan vælge at bruge pengene til andre amtskommunale opgaver, og da amtskommunernes økonomi er meget vanskelig, tror jeg, det vil blive betragtet som et kærkomment tilskud til deres økonomiske muligheder.

Jeg ved ikke, om Fremskridtspartiet, når man får lejlighed til at høre de mange solide

argumenter fra andre partier, vil tilslutte sig os andre i ønsket om at få dette forslag vedtaget hurtigst muligt, men det vil udvalgsarbejdet jo afgøre.

Jeg takker alle ordførerne for de positive bemærkninger, der har været.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 65:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af den i København den 5. april 1974 undertegnede overenskomst mellem Danmark og Sverige om beskyttelse af Øresund mod forurening.

Af miljøministeren (Svend Auken).
(Fremsat 24/2 93).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Det er nu 19 år siden, denne overenskomst mellem Sverige og Danmark om beskyttelse af Øresund mod forurening blev indgået, og den havde, som det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, til formål at stille krav til spildevandsbehandlingen ved Øresund, herunder krav til biologisk rensning og fosforreduktion.

Ud over dette stillede den også krav om at foretage overvågning dels af de udledninger, der kommer til Øresund, dels af Øresunds vandmiljø i al almindelighed.

I 19 år har den nedsatte kommission arbejdet, og den har kunnet konstatere, at kravene